

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р Камелия Вунова – Нарлева
Висше Военноморско училище „Н. Й. Вапцаров”

Член на научно жури за присъждане на образователна и научна
степен „доктор”, по професионално направление 3.7.
„Администрация и управление“, докторска програма:
„Организация и управление извън сферата
на материалното производство“
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

Автор на дисертационния труд: ЕДУАРД АМИН ДАУ
Научен ръководител: Доц. д-р КРЕМЕНА АНДОНОВА

Тема на дисертационния труд: **„ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ
НА УПРАВЛЕНСКИЯ ПОДХОД КЪМ ПУБЛИЧНАТА СОБСТВЕНОСТ В
ЛИВАН“**

Настоящото становище е изготвено въз основа на Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър” № 809 от 31.10.2025 г и в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Наредбата за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“ на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“.

- **Обща характеристика на дисертационния труд**

Дисертационното изследване на г-н Едуард Амин Дау на тема: „Възможности за усъвършенстване на управленския подход към публичната собственост в Ливан“ (Possibilities for Improving the Managerial Approach to Public Property in Lebanon) е задълбочен в теоретичен аспект дисертационен труд с доказан практически резултат. Приложеният научен подход от автора и емпиричните проучвания по темата, доближават към работещ модел за повишаване на административния капацитет към управлението на публичната собственост в Ливан.

В структурно отношение, дисертационният труд е разработен в съответствие с разпоредбите на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Състои се от въведение, изложение в три глави, заключение, набор от литературни източници и четири приложения. В дисертационния

труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ са открити авторската позиция, практическата приложимост на направените предложения и приносите на изследователя, в областите, по които работи. Авторът демонстрира задълбочено познаване на съвременните управленски теории и способност да ги адаптира към специфичния ливански контекст.

- **Кратко описание на дисертационния труд**

Дисертационният труд е структуриран в три основни глави, които последователно разглеждат теоретичните, институционалните и емпиричните аспекти на управлението на публичната собственост в Ливан.

Във въведението авторът обосновава актуалността на темата чрез връзката между ефективното управление на публичната собственост и ограничаването на корупцията, финансовата устойчивост и доверието в публичния сектор. Изведени са изследователски цели и задачи, определен е предметът – ефективността и ефикасността на държавното управление на активи, както и обектът – управленските подходи и институционалните практики в Ливан. Представена е изчерпателна методология, съчетаваща количествени и качествени подходи, включително анкетно проучване и интервюта с представители на местната власт и публичния сектор.

Първа глава систематизира теоретичните основи на управлението на публичната собственост. Разграничават се понятията „имущество“, „активи“ и „публична собственост“; анализират се класическите и съвременни теории и модели на управление. Главата завършва с изясняване на значението на ефективността, ефикасността и прозрачността като индикатори за добро управление в публичния сектор.

Втора глава представя международния опит (САЩ, Великобритания, Франция, Гърция) и адаптира приложими практики към ливанския контекст. Обстойно е разгледана икономическата, политическата и институционалната среда в Ливан, характеризираща се с високи нива на публичен дълг, фрагментирано управление и отсъствие на централизирана база данни за държавните активи. Включени са емпирични показатели за резултатност и ефективност и са формулирани насоки за моделиране на управленски подход, съчетаващ принципите на доброто управление и стратегическото управление на активите.

Трета глава включва методология за оценка на състоянието на публичната собственост в Ливан и анализ на факторите, влияещи върху нейното управление. На основата на проведените анкетни проучвания и факторен анализ са идентифицирани ключови проблеми – *липса на координация между институции, слаб контрол,*

политическа намеса и ниска професионална експертиза. Авторът формулира предложения за изграждане на рамка за публичен мениджмънт, включваща централен регистър, прозрачни процедури, обучение на кадри и дигитализация на процесите.

В заключението се подчертава връзката между ефективното управление на публичните активи и превенцията на корупцията, както и необходимостта от въвеждане на интегриран стратегически подход за повишаване на прозрачността и отчетността на публичната администрация.

- **Приносни моменти на дисертационния труд**

Дисертационният труд съдържа както научно-теоретични, така и практико-приложни приноси.

Теоретични приноси:

- Обобщена е и критично анализирана съвременната теория на управлението на публичната собственост чрез интегриране на концепциите за *New Public Management* и *Good Governance* в контекста на развиващи се държави.
- Изведен е модел за връзка между стратегическото управление на публични активи и индикаторите за ефективност и прозрачност.
- Създадена е концептуална рамка за интерпретация на публичната собственост като икономически и социален актив, а не само като административен ресурс.

Приложни приноси:

- Проведено е оригинално емпирично изследване на управлението на публичната собственост в Ливан чрез анкета и интервюта с представители на местната власт и публичния сектор.
- Идентифицирани са ключови бариери пред ефективното управление: *институционална фрагментация, липса на централизиран регистър и неефективна правна рамка.*
- Предложен е практически модел за усъвършенстване на управленския подход към публичната собственост, включващ конкретни мерки за създаване на публичен регистър на активите, подобряване на координацията и обучение на администрацията.
- Разработен е аналитичен инструментариум за оценка на ефективността на публичното управление, който може да бъде приложен и в други страни с подобен институционален профил.

- **Критични насоки за усъвършенстване на дисертационния труд**

Дисертационният труд се отличава с широка емпирична база и добро структуриране, но могат да бъдат посочени някои направления за бъдещо усъвършенстване:

- *Тематична прецизност.* В теоретичната част се наблюдава преплитане между темата за управлението на публичната собственост и борбата с корупцията. За целта и в полза на изследването е да се представи ясна дефинитивна рамка на понятието: „*антикорупционен аспект*“.
- *Методологическа дълбочина.* При така изведената комбинация от количествени и качествени методи, дисертацията би спечелила от по-детайлно описание на извадката, валидирането на въпросника и статистическите предпоставки при факторния анализ.
- *Теоретична консолидация.* Представените управленски теории могат да се обвържат по-тясно с концепции за *институционална промяна, предприемаческото управление, вътрешното предприемачество и управленска етика*, за да се засили интердисциплинарният характер на изследването.

Заключение:

Дисертационният труд на Едуард Амин Дау представлява сериозно и самостоятелно научно изследване с ясно изразена приложна насоченост. Постигнатите резултати имат теоретична и практическа стойност за науката и управленската практика в публичния сектор.

Като отчитам изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Наредбата за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“ на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, смятам, че дисертационният труд на г-н Едуард Амин Дау на тема: „Възможности за усъвършенстване на управленския подход към публичната собственост в Ливан“ (Possibilities for Improving the Managerial Approach to Public Property in Lebanon) съдържа теоретични и приложни приноси, които отговарят категорично за придобиване на научна степен „доктор“.

19.11. 2025.

Варна

Подпис:

(Доцент д-р Камелия Вунова - Нарлева)